

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

SK

Prejav

Luxemburg 8. decembra 2015

Prejav Vítora Caldeiru, predsedu Európskeho dvora audítorov

Prezentácia výročných správ za rok 2014

Rada Európskej únie (hospodárske a finančné záležitosti)

Brusel 8. decembra 2015

Platí len prednesené znenie.

V prípade rozdielov má prednosť hovorený text.

ECA Press

Mark Rogerson – hovorca

Tel.: (+352) 4398 47063

Mobil: (+352) 621 55 30 63

Damijan Fišer – pracovník tlačového oddelenia

Tel.: (+352) 4398 45410

Mobil: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

Email: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

Vážený pán predseda,

páni ministri,

je mi ctou prezentovať Rade výročné správy Dvora audítorov.

Ako možno viete, tento rok vyzývame k „úplne novému prístupu“ k investíciám a výdavkom EÚ.

Robíme tak z troch hlavných príčin:

- po prvé, EÚ a členské štáty uznávajú potrebu financovať **veľké nové výzvy**;
- po druhé, naďalej je potrebné riešiť dlhodobé problémy s finančným hospodárením EÚ;
- a po tretie, preskúmanie v polovici trvania viacročného finančného rámca je príležitosťou zásadne si premyslieť priority a niektoré režimy financovania.

Bolo povzbudzujúce počuť pozitívnu reakciu podpredsedníčky Komisie Georgievy a poslankýň a poslancov Európskeho parlamentu, keď som minulý mesiac prezentoval tento odkaz Parlamentu.

Páni ministri,

toto sú zjavne veľmi ťažké časy pre EÚ a členské štáty. Európa čelí **veľkým výzvam** na mnohých frontoch:

- utečenecká a bezpečnostná kríza;
- naplnenie energetických potrieb a dosiahnutie cieľov v oblasti klímy;
- a vytváranie dostatočného hospodárskeho rastu a pracovných miest.

Na riešenie týchto výziev sú potrebné verejné financie a je zásadne dôležité, aby sa tieto finančné prostriedky dobre investovali.

Rozpočet EÚ je dôležitým zdrojom financovania na úrovni EÚ. Naša správa poukazuje na to, že by sa mohol investovať lepšie a rýchlejšie, aby sa vyriešili výzvy, ktorým Európa čelí.

Na to je však potrebné riešiť dlhodobé problémy s finančným hospodárením, ktoré zdôrazňujeme v našej správe.

Po prvé, postupne sa nahromadilo veľa **finančných nevysporiadaných záležitostí**.

Miera viazanosti rozpočtu EÚ je príliš vysoká a predpokladá sa, že zostane vysoká aj v dohľadnej budúcnosti.

Niektoré členské štáty zápasia s čerpaním finančných prostriedkov EÚ, ktoré im boli vyčlenené.

Taktiež zostáva vysoká miera nevyužitých prostriedkov vo finančných nástrojoch.

Vyriešenie týchto záležitostí by slúžilo na uvoľnenie finančných prostriedkov, aby sa mohli využiť tam, kde sú najviac potrebné.

Podľa nášho názoru je pružnosť rozpočtu EÚ hlavným problémom, ktorý sa má riešiť v rámci preskúmania v polovici trvania.

Po druhé, príliš veľa peňazí sa stále nevynakladá v súlade s finančnými pravidlami EÚ.

Neustále sa vyskytuje **vysoká chybovosť v platbách**. Celková odhadovaná chybovosť v platbách v roku 2014 bola 4,4 % a v posledných troch rokoch je stabilná.

Uznávame, že Komisia a členské štáty zaznamenali v posledných rokoch pokrok v predchádzaní chybám a ich náprave.

Naša správa však opätovne poukazuje na to, že ak by sa využili všetky dostupné informácie, vnútroštátne orgány mohli napraviť oveľa viac chýb.

V skutočnosti v oblastiach zdieľaného hospodárenia, ktoré sú najviac náchylné na chyby, bolo možné chybovosť znížiť o polovicu.

Výdavkové programy EÚ sú inherentne rizikové, pretože platby stále zväčša závisia od informácií, ktoré poskytujú samotní koneční príjemcovia.

Z našej analýzy vyplýva, že je priestor na navrhnutie výdavkových režimov, ktoré sú menej náchylné na chyby, najmä zjednodušením platobných podmienok a postupov.

Taktiež z nej vyplýva, že odhadovaná chybovosť je silnejšie spätá s typom výdavkového režimu než s tým, či je alebo nie je v rámci zdieľaného hospodárenia.

Preto Komisii odporúčame, aby svoju analýzu v rámci preskúmania v polovici trvania zamerala na koncepciu niektorých režimov s cieľom zistiť, kde je priestor na „ochranu pred chybami“.

Menej chýb a lepšie opravy by zlepšili kvalitu výdavkov a uvoľnili by finančné prostriedky na ich využitie inde.

Tým sa dostávam k tretej oblasti na zlepšenie, **výkonnosti rozpočtu EÚ**.

Zistili sme, že viacročný finančný rámec by mohol byť lepšie zosúladený so stratégiou Európa 2020 z hľadiska období aj priorít.

Taktiež zdôrazňujeme skutočnosť, že ciele a politické zámery EÚ na vysokej úrovni nie sú premietnuté do jasných operačných cieľov na nižších úrovniach.

To je podmienkou účinného hospodárenia a podávania správ o výkonnosti.

Napokon, finančnému hospodáreniu EÚ by tiež výrazne prospela **väčšia transparentnosť**. Je to zásadne dôležité na získanie dôvery občanov.

V našej správe odporúčame, aby Komisia prijala opatrenia na zlepšenie transparentnosti o:

- dlhodobých potrebách tokov hotovosti EÚ;
- chybách v platbách a finančných opravách;
- a výsledkoch výdavkov z rozpočtu EÚ.

Rovnako dôležité je ale zabezpečiť transparentnosť politik EÚ, ktoré nie sú priamo financované z rozpočtu EÚ.

Nové spôsoby financovania politik EÚ by nemali postaviť finančné riziká mimo verejnej kontroly a auditu.

Nové spôsoby financovania boli vypracované v reakcii na konkrétne krízy. V každom prípade sme od začiatku upozorňovali na potrebu zabezpečiť účinnú verejnú povinnosť zodpovedať sa a auditorské opatrenia.

S potešením hovorím, že naše varovania sa berú na zreteľ. Konkrétne, jednotný mechanizmus riešenia krízových situácií dáva Dvoru audítorov jasný verejný audítorský mandát.

Existuje však riziko, že povinnosť zodpovedať sa môže utrpieť, ak budú mechanizmy financovania celkovo príliš roztrieštené.

Páni ministri,

preskúmanie v polovici trvania poskytuje príležitosť na vypracovanie **úplne nového prístupu** k finančnému hospodáreniu EÚ, na lepšie využívanie finančných prostriedkov na riešenie nových výziev a na vyriešenie dlhodobých problémov, ktoré som zdôraznil.

Podľa nášho názoru, ak má EÚ investovať svoje peniaze lepšie a rýchlejšie, tak:

- orgány s rozhodovacou právomocou musia zabezpečiť, aby boli investície lepšie zosúladené s meniacimi sa prioritami Únie;
- legislatívne orgány musia zjednodušiť nástroje, aby prinášali lepšie výsledky s menším rizikom pre daňových poplatníkov;
- a finanční manažéri musia zabezpečiť, aby sa dostupné zdroje využívali efektívnejšie.

Dvor audítorov je pripravený prispieť k medziinštitucionálnemu dialógu v rámci preskúmania v polovici trvania.

Na základe našich audítorských skúseností plánujeme postaviť náš príspevok na, povedzme, „troch pilieroch“ zabezpečujúcich európsku pridanú hodnotu pre občanov:

- po prvé, stanovenie cieľov;
- po druhé, mechanizmy poskytovania;
- a po tretie, opatrenia týkajúce sa auditu a povinnosti zodpovedať sa.

Vážený pán predseda, páni ministri,

Dvor audítorov stojí pri Rade a ostatných európskych inštitúciách v týchto veľmi ťažkých časoch.

Obrana našej Únie a zabezpečenie blahobytu pre našich občanov veľmi zaťažuje naše spoločné zdroje.

Pomôcť zabezpečiť, aby sa tieto zdroje využili čo najúčinnejšie, bude naďalej hlavnou úlohou Európskeho dvora audítorov.

Ďakujem Vám za pozornosť